

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	37215 Право
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	081 Право

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

24.04.2024 р.

Справа № 0104/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 08 "Право" у складі:

Великанова Марина Миколаївна – головуючий,
Беніцький Андрій Сергійович,
Гуржій Тарас Олександрович,
Дешко Людмила Миколаївна,
Джафарова Олена В`ячеславівна,
Дроздов Олександр Михайлович,
Зверев Євген Олександрович,
Карнаух Богдан Петрович,
Корнута Людмила Михайлівна,
Марін Олександр Костянтинівич,
Мочульська Марта Євгенівна,
Музика-Стефанчук Оксана Анатоліївна,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37215
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 12, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ГЕР констатує унікальність ОНП, зважаючи на її мету - «розвиток дослідників, здатних розв'язувати значущі проблем у сфері правотворчості, ... що сприятимуть розбудові аграрного сектору та суспільства в цілому на засадах сталого розвитку» та погоджується з висновком ЕГ про наявне збереження балансу між типовістю/унікальністю цієї ОНП, тобто відповідністю Стандарту вищої освіти для відповідного рівня та реалізацією права ЗВО на академічну свободу шляхом створення особливого дизайну ОНП, зважаючи на галузеву приналежність ЗВО. Разом з тим, рекомендуємо відобразити у Стратегії розвитку ЗВО місце та роль освітньої діяльності за спеціальністю «Право» та, зокрема, за цією ОНП, оскільки відображення такої діяльності прослідковується лише через загальні формулювання.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ГЕР підтверджує той факт, що ЗВО враховує інтереси стейкхолдерів в ході здійснення освітньої діяльності за ОНП, про що свідчить наявність 25 зовнішніх рецензій від роботодавців та представників академічної спільноти. Також залучаються здобувачі освіти, зокрема, шляхом проведення обговорень та залучення представника здобувачів до проектної групи розробки змін до ОНП. Однак, ознайомившись з рецензіями на ОНП, ГЕР констатує, що частина рецензій не містить вагомій складової з рекомендаціями та пропозиціями щодо удосконалення ОНП та освітньої діяльності ЗВО.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

ОНП має стійкий галузевий та регіональний контекст, зважаючи на особливості ЗВО та його галузеву приналежність. В ході акредитації підтверджено врахування досвіду аналогічної вітчизняної освітньої програми, разом з тим, рекомендуємо розширити таку практику, оскільки йдеться про один ЗВО – КНУ ім. Т. Шевченка. Також варто розширити практику врахування досвіду іноземних ЗВО. Розуміючи, що доступ до такої інформації може бути обмежений, рекомендуємо розвивати інтернаціоналізацію за цією ОНП та міжнародну співпрацю з конкретними ЗВО, в тому числі, в контексті удосконалення освітньої діяльності за цією ОНП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ГЕР підтверджує, що ОНП загалом дозволяє досягнути результатів навчання, які визначені Стандартом вищої освіти та відповідним освітнім рівнем. Разом з тим, погоджується з висновками ЕГ щодо необхідності забезпечення кореляції РН 12, 13, 14 ОНП з відповідними спеціальними компетентностями. ГЕР вважає, що введення додаткових РН, порівняно зі Стандартом, не є зауваженням. Однак варто чітко визначити їх кореляцію зі СК.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з ЕГ щодо необхідності удосконалення структури ОНП, зокрема, шляхом забезпечення послідовного вивчення ОК «Організація та проведення навчальних занять» та педагогічної практики. Звертаємо увагу, що зазначена ОК є типовою для всіх здобувачів освіти в ЗВО освітньо-наукового рівня та не враховує особливості спеціальності «Право», що варто змінити. ГЕР не цілком погоджується з висновком ЕГ щодо необхідності введення вибіркової дисципліни на 1 році навчання, оскільки першочергово важливим є збереження передбаченої законодавством питомої ваги вибіркової складової на ОНП.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ГЕР констатує, що для здобувачів освіти за цією ОНП існує реальна можливість щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії та наявність відповідних практик. ГЕР звертає увагу на можливість вибору ОК з інших ОП, що є позитивною практикою. Однак в примітці до навчального плану відзначено, що «аспіранти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти та інших спеціальностей, що дотичні до тематики дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником і керівником відповідного факультету». Видається, що це в деякій мірі обмежує право вибору здобувачами навчальних дисциплін, які відповідають їх інтересам та потребам. Рекомендуємо надати можливість вибору навчальних дисциплін з інших рівнів освіти та спеціальностей без прив'язки до теми наукового дослідження.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про часткове забезпечення РНО9. «Організувати і здійснювати освітній процес у сфері права на різних рівнях вищої освіти, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін» дисципліною «Організація та методика проведення навчальних занять», адже змістовно вона не передбачає набуття компетентностей щодо проведення педагогічної діяльності за спеціальністю «Право». Рекомендуємо оновити зміст цієї навчальної дисципліни з врахуванням особливостей юридичних дисциплін та методики їх викладання.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

На думку ГЕР, обсяг навантаження здобувачів за цією ОНП є належно внормований та відповідає встановленим вимогам. Разом з тим, незрозумілим залишається унормування педагогічної практики, в навчальному плані для якої відведено 24 аудиторні години практичних занять та визначено тривалість такої практики – 3 тижні при виділенні в ОНП 5 кредитів. Рекомендуємо ЗВО унормувати тривалість, кількість кредитів та аудиторних годин і їх відображення у навчальних планах.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

ГЕР погоджується з зауваженням ГЕР щодо необхідності включення у вступний іспит зі спеціальності питання, що пов'язані зі сферою кримінального права та процесу.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підтверджує факт наявності прозорих процедур визнання результатів навчання та проінформованість здобувачів про такі можливості, однак відсутність практики перезарахування результатів навчання, одержаних в інших ЗВО, свідчить про важливість продовження комунікації зі здобувачами з окресленого питання.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

не застосовується

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

не застосовується

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

не застосовується

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ГЕР рекомендує оновити силабуси та робочі програми з усіх дисциплін шляхом перегляду списку рекомендованих джерел та виключення з них нечинних актів та доповнення сучасними доктринальними джерелами, в тому числі іноземними.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

ГЕР погоджується з висновками ЕГ в контексті належного забезпечення права на академічну мобільність, разом з тим, рекомендує здійснювати інтернаціоналізацію і у інших формах: шляхом налагодження зв'язків з іноземними правничими школами, проведенням спільних заходів на правничу тематику, запровадження міжнародних проєктів тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ та рекомендує продовжувати практику інформування здобувачів освіти щодо можливості оскарження результатів контрольних заходів.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ГЕР відзначає, що в ЗВО наявне врегулювання питань академічної доброчесності чотирма локальними нормативними актами. Видається, що така ситуація може викликати труднощі у розуміння здобувачами освіти своїх прав у цих сферах. Також ЕГ було підтверджено, що здобувачі освіти не обізнані з положеннями цих Кодексів. Тому рекомендуємо розвинути комунікаційну політику у сфері академічної доброчесності шляхом системного інформування здобувачів освіти, а також проводити заходи з питань академічної доброчесності на рівні цієї ОНП.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про те, що наукові публікації науково-педагогічних працівників здебільшого відповідають змісту освітніх компонентів, які вони забезпечують. Разом з тим, є випадку відсутності публікацій у НПП за темою освітніх компонент, однак такі публікації стосуються інших наукових сфер. Саме тому рекомендуємо активізувати наукову діяльність науково-педагогічних працівників за цією ОНП в межах освітніх компонент, які вони забезпечують.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо необхідності перегляду Порядку проведення конкурсного відбору про заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) шляхом врахування додаткових критеріїв при проведенні конкурсу, зокрема, щодо відповідності кандидатів вимогам, встановленим Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ГЕР підтверджує висновок ЕГ про те, що за цією ОНП відбувається залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу, однак рекомендує удосконалити цю практику шляхом системного залучення представників роботодавців лише для здобувачів за цією ОНП.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ГЕР рекомендує продовжити практику залучення представників роботодавців до проведення аудиторних занять з окремих дисциплін, запрошуючи як практикуючих юристів, так і представників академічної спільноти, відповідно до змісту визначених навчальних дисциплін. Вважаємо, що проведення таких аудиторних занять має відбуватися окремо для здобувачів ОНП, а не для здобувачів усіх рівнів вищої освіти, як це практикується у ЗВО, зважаючи на наявність певних професійних компетентностей у здобувачів ОНП.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

ГЕР погоджується з висновком ЕГ щодо доцільності запровадження централізованої цифрової платформи для проведення аудиторних занять, оскільки навчання за цією ОНП здійснюється дистанційно.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР рекомендує продовжувати та удосконалювати практику залучення здобувачів освіти до перегляду ОНП, в тому числі шляхом періодичного проведення зустрічей зі здобувачами освіти з питань удосконалення ОНП та освітньої діяльності ЗВО.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ГЕР рекомендує залучати до перегляду ОНП представників роботодавців та академічної спільноти, в тому числі шляхом проведення їх опитувань щодо якості освітнього процесу та змісту ОНП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ГЕР рекомендує розвинути практику забезпечення якості закладу вищої освіти шляхом проведення щорічного рейтингування науково-педагогічних працівників, обговорення його результатів та оприлюднення відповідних рейтингів на виконання вимог закону.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ГЕР погоджується з висновком ЕГ про те, що ЗВО не в повній мірі врахувала зауваження та рекомендації, зроблені під час попередньої акредитаційної процедури, однак це не впливає суттєво на загальну оцінку якості ОНП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ГЕР підкреслює важливість розміщення на сайті ЗВО усіх локальних актів з відповідними реквізитами: підписами, печатками, реєстраційними номерами тощо.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ГЕР підтверджує належний рівень відповідності змісту ОНП науковим інтересам здобувачів освіти, однак констатує, що підготовка здобувачів до викладацької діяльності потребує вдосконалення шляхом посилення фокусу на здобуття компетентностей щодо викладання саме юридичних дисциплін.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

ГЕР рекомендує продовжити практику створення можливостей для здобувачів щодо апробації результатів наукових досліджень як в межах ЗВО, так і розглянути можливість щодо поширення серед здобувачів освіти інформації про можливість участі у наукових заходах інших ЗВО та наукових установ.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Рекомендуємо відобразити у Стратегії розвитку ЗВО місце та роль освітньої діяльності за спеціальністю «Право» та, зокрема, за цією ОНП, оскільки відображення такої діяльності прослідковується лише через загальні формулювання. 2. Рекомендуємо продовжити практику врахування інтересів стейкхолдерів, зокрема, шляхом проведення систематичних опитувань здобувачів освіти, спільних обговорень з роботодавцями та розширити в рецензіях стейкхолдерів складову щодо пропозицій удосконалення ОНП. 3. Рекомендуємо розширити практику врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП, зокрема, шляхом розвитку інтернаціоналізації задля вивчення досвіду іноземних ЗВО. 4. Рекомендуємо усунути деяку невідповідність за окремими результатами навчання та спеціальними компетентностями та належно їх відобразити у Матриці. Можливим видається введення в ОНП не лише додаткових РН, а і СК, які б відповідали їм.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Рекомендуємо переглянути структуру ОНП, зокрема, шляхом забезпечення послідовності вивченні ОК «Організація та проведення навчальних занять» та проходження педагогічної практики. 2. Рекомендуємо оновити зміст ОК «Організація та проведення навчальних занять» та врахувати особливості юридичних дисциплін та методики їх викладання. 3. Рекомендуємо ЗВО унормувати тривалість, кількість кредитів та аудиторних годин і їх відображення у навчальних планах. 4. Рекомендуємо оновити силябуси шляхом додавання інформації про обов'язкові завдання та контрольні заходи, які мають пройти здобувачі освіти.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Варто переглянути зміст вступного іспиту зі спеціальності, охопивши основні галузі права. 2. Рекомендуємо продовжувати практику інформування здобувачів щодо можливостей презарахування результатів навчання.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендуємо оновити силябуси та робочі програми з усіх дисциплін шляхом перегляду списку рекомендованих джерел та виключення з них нечинних актів та доповнення сучасними доктринальними джерелами, в тому числі іноземними. 2. Рекомендуємо посилити інтернаціоналізацію за цією ОНП шляхом налагодження зв'язків з іноземними правничими школами, проведенням спільних заходів на правничу тематику, запровадження міжнародних проєктів та у інших формах.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендуємо продовжити практику інформування здобувачів освіти щодо можливості оскарження результатів контрольних заходів. 2. Рекомендуємо уніфікувати нормативне регулювання на рівні ЗВО питань додержання академічної доброчесності та розвинути комунікаційну політику у сфері академічної доброчесності шляхом системного інформування здобувачів освіти, а також проводити заходи з питань академічної доброчесності на рівні цієї ОНП.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендуємо активізувати наукову діяльність науково-педагогічних працівників за цією ОНП в межах освітніх компонент, які вони забезпечують, а також забезпечити відповідність тематики науковим стажувань та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників змісту освітніх компонент, які вони викладають. 2. Рекомендуємо переглянути положення Порядку проведення конкурсного відбору про заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) шляхом врахування додаткових

критеріїв при проведенні конкурсу, зокрема, щодо відповідності кандидатів вимогам, встановленим Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності. 3. Рекомендуємо продовжити практику залучення представників роботодавців до проведення аудиторних занять з окремих дисциплін, запрошуючи як практикуючих юристів, так і представників академічної спільноти, відповідно до змісту визначених навчальних дисциплін окремо для здобувачів за цією ОНП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Запровадити централізовану цифрову платформу для проведення аудиторних занять та консультацій зі здобувачами освіти.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Удосконалити практику проведення опитування здобувачів освіти та науково-педагогічних працівників шляхом розширення кола питань та запровадження можливості надати окремі коментарі. Рекомендуємо проводити опитування випускників ОНП, в тому числі через певний проміжок часу після завершення навчання. 2. Рекомендуємо залучати до перегляду ОНП представників роботодавців та академічної спільноти, в тому числі шляхом проведення їх опитувань щодо якості освітнього процесу та змісту ОНП. 3. Рекомендуємо розвинути практику забезпечення якості закладу вищої освіти шляхом проведення щорічного рейтингування науково-педагогічних працівників, обговорення його результатів та оприлюднення відповідних рейтингів на виконання вимог закону. 4. Рекомендуємо системно враховувати результати попереднього зовнішнього оцінювання якості ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендуємо здійснювати розміщення на сайті ЗВО усіх локальних актів з відповідними реквізитами.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Удосконалити підготовку здобувачів до викладацької діяльності шляхом посилення фокусу на здобуття компетентностей щодо викладання саме юридичних дисциплін. 2. ГЕР рекомендує розглянути можливість щодо поширення серед здобувачів освіти інформації про можливості участі у наукових заходах інших ЗВО та наукових установ. 3. ГЕР рекомендує посилити практику проведення міжнародних заходів, в яких матимуть змогу презентувати результати своїх наукових досліджень здобувачі освіти, наприклад міжнародні студентсько-аспірантські конференції в межах укладених договорів про співпрацю.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ВЕЛИКАНОВА МАРИНА МИКОЛАЇВНА